

ligere år over et bredt felt af politiske og filosofiske betragtninger af almindelig karakter, og det vil ikke være muligt her at gengive disse synspunkter i deres fulde udstrækning. Kun en række hovedsynspunkter er fremdraget.

Af almindelige synspunkter blev bl. a. nævnt det eksisterende svælg mellem på den ene side menneskehedens videnskabelige og teknologiske udvikling og på den anden side den udvikling, vi har nået i vore sociale og menneskelige forhold. Nødvendigheden af at vende tilbage til at respektere loven, principper og normer og det givne ord blev også fremhævet. Medens Sovjetunionen fremhævede sameksistensteorien, udtalte såvel den uruguayanske som den britiske repræsentant, at den såkaldte fredelige sameksistens var uacceptabel. Den uruguayanske repræsentant mente dog, at den kunne blive udgangspunkt for en fredelig politik.

Den danske udenrigsministers tale under generaldebatten den 28. september er gengivet i sin helhed som bilag 2.

1. FN's krise, organisationens politiske muligheder og generalsekretærsørgsmålet.

De vanskeligheder, som De Forenede Nationer som organisation betragtet i de senere år har haft, og spørgsmålet om dens muligheder for i fremtiden at kunne virke som et instrument for fred og international ret var baggrunden for en betydelig række indlæg. Således tog den britiske repræsentant i hele sit indlæg stilling til det, man kan kalde FN's politik.

Den japanske repræsentant (Kosaka) gjorde opmærksom på, at på det tidspunkt, da princippet om en enkelt generalsekretær uden modsigelse blev accepteret, nemlig ved San Francisco pagtens tilblivelse, var det internationale samfund i det væsentlige ikke forskelligt fra nutidens. Også dengang var der medlemsstater, som blev regeret under den kommunistiske doktrin, medens andre førte en neutralitetspolitik og andre igen var tilhængere af en aktiv demokratisk solidaritet. Den nuværende opdeling i tre grupper eksisterede også dengang. Pagten gav tilmed i artikel 51 anvisning på regionale arrangementer, hvoraf nogle blev etableret i de følgende år, således Atlantpagten og Warszawapagten.

Pagten forudså også muligheden af uoverensstemmelse mellem sikkerhedsrådets faste medlemmer, idet den jo gav dem vetoret.

Men der var almindelig enighed om, at generalforsamlingens arbejde skulle ledes efter et andet princip — princippet om, at vigtige afgørelser skulle træffes med to tredjedels flertal.

Det faldt ikke nogen ind på dette tidspunkt, sagde den japanske udenrigsminister bl. a. videre, at generalsekretariatet ved fortolkningen og udførelsen af forsamlingens beslutninger skulle have mulighed for at udøve vetokontrol, men det er dette, der vil ske, såfremt det såkaldte „troika-system“ indføres i generalsekretariatet, og dette vil klart være uantageligt. Generalforsamlingen bør i lighed med enhver politisk forsamling have at gøre med en enkelt ansvarlig person, som den under givne omstændigheder ville kunne unddrage sin tillid, sagde han.

— Vi kender alle pagtens regler, og vi ved derfor, at sikkerhedsrådet er kompetent til at foretage udvælgelse af en generalsekretær, som generalforsamlingen derefter anmodes om at godkende. Medens vi venter på dette, kan vi ikke give afkald på vor ret til, at gyldige beslutninger træffes, og vi har derfor ikke noget andet valg end at finde en midlertidig leder af vort sekretariat.

Foruden den japanske repræsentant udtalte afro-asiatiske og vestlige repræsentanter sig overvejende for at bevare princippet om en enkelt person som leder af generalsekretariatet og altså imod østblokkens ønske om et tremandsdirektorium.

Om dette spørgsmål udtalte præsident Kennedy, at generalsekretæren i ordets virkeligste forstand er forsamlingens tjener. Hvis man formindsker hans autoritet, formindsker man den myndighed, som FN har — den eneste institution, hvor alle nationer uanset magt er lige og suveræne. Indtil alle de mægtige er retfærdige, sagde Kennedy, vil de svage kun være sikre på grund af styrken i denne forsamling.

Den sovjetiske repræsentant (Gromyko) sagde om generalsekretærsørgsmålet, at sikkerhedsrådet først måtte udtale sig derom. Sekretariatets struktur måtte svare til den faktiske situation i verden.

Den jugoslaviske repræsentant (Popovic) var af den opfattelse, at den ledigblevne